

Reactie wetsvoorstel modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel

Voor LTO¹ is de aanpak van misstanden bij arbeidsmigranten een belangrijk speerpunt. In de land- en tuinbouw is geen ruimte voor werkgevers die hun werknemers onder het minimumloon betalen, het werk op een ongezonde en gevaarlijke manier laten uitvoeren en hen slecht huisvesten. Met tal van faciliteiten zoals een Werkgeverslijn, het eigen huisvestingskeurmerk AKF en arbo-kennisinstituut Stigas helpen we werkgevers daarbij. Maar in gevallen waar misstanden bij elkaar komen en sprake is van ernstige wanpraktijken, zijn andere maatregelen nodig. Wij ondersteunen dan ook het initiatief van het kabinet om deze wanpraktijken aan te pakken.

Ter aanvulling op het voorstel, maken wij graag van de gelegenheid gebruik een aantal opmerkingen te plaatsen. Dit doen we mede namens de regionale LTO's en sectorale organisaties.

Ernstige benadeling: huisvesting

In de Memorie van Toelichting wordt nader ingegaan op ernstige benadeling in relatie tot de arbeidssituatie. Het moet daarbij gaan om (een samenspel) van ernstige overtredingen van verschillende arbeidswetten. Ook het aanbieden of uitbesteden van ondermaatse huisvesting voor arbeidsmigranten kan als ernstig benadelen worden aangemerkt. Voor de normering hiervan wordt verwezen naar verschillende regelingen. Tevens worden de keurmerken Agrarische Keurmerk Flexwonen en Stichting Normering Flexwonen genoemd.

In de Memorie van Toelichting (p.36) lijkt het erop alsof de keurmerken het minimumniveau vertegenwoordigen. Dat is niet juist: verhuurders die gecertificeerd zijn hebben juist extra geïnvesteerd in de huisvesting waardoor de kwaliteit boven het minimum uitkomt. Het is ook daarom dat wij er alles aan doen om alle huisvesting in de land- en tuinbouw gecertificeerd te krijgen.

Voordeelbetrekking: verificatieplicht

Een inlener die op de hoogte is van duidelijke signalen dat er sprake kan zijn van ernstige benadeling van de bij hem werkzame arbeidsmigranten door de uitlener, krijgt te maken met een verificatieplicht. Hetzelfde geldt voor een uitlener ten opzichte van een inlener. Volgens de Memorie van Toelichting kan men er in beide gevallen niet vanuit gaan 'dat het wel goed zit'. Door dat laatste strafbaar te maken, worden alle betrokkenen in de keten terecht verantwoordelijk gemaakt. Daarbij willen wij wel een opmerking maken over de uitwerking van deze verificatieplicht. In het wetsvoorstel staat niets over de wijze waarop deze verificatieplicht uitgevoerd dient te worden. LTO vraagt zich af hoe 'ontvangen van signalen' gelezen moet worden: dient een inlener actief onderzoek uit voeren? En in hoeverre is een inlener aansprakelijk indien hij geen signalen heeft ontvangen, geen onderzoek heeft gedaan en het onverhoopt toch misgaat bij de uitlener?

Voor een eventuele nadere toelichting kunt u contact opnemen met Steve Fok, beleidsadviseur bij LTO via sfok@lto.nl

Den Haag, 31 maart 2023

---

¹ Deze reactie wordt ingediend mede namens LTO Noord, LLTB en ZLTO, Glastuinbouw Nederland, NFO, KAVB en POV